

Облік і оподаткування

УДК 657.32:004.75(477)

Хмарні технології у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту

Шиш Анатолій Миколайович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики та економічного аналізу економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-4417-470X>

Прийнято: 28.12.2023 | Опубліковано: 31.01.2024

Анотація. Актуальність вивчення впровадження хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій та їх впливом на сучасний бізнес-ландшафт. Важливість дослідження полягає в окресленні необхідності хмарних рішень, що можуть оптимізувати бухгалтерські процеси та підвищити ефективність фінансового аналізу. Головним завданням дослідженням аналізувати як традиційні методи бухгалтерського обліку трансформуються під впливом хмарних технологій та визначити стратегії адаптації цих нововведень для максимально ефективного використання в місцевих умовах. Дослідження передбачає детальний аналіз потенційних можливостей, викликів та ризиків, що виникають при впровадженні хмарних рішень, та розробку рекомендацій щодо їх ефективного використання та інтеграції з урахуванням специфіки українського бізнесу. Врахування аспектів необхідно для розвитку конкурентоспроможного та інноваційного підходу до бухгалтерського обліку та фінансового аналізу в умовах глобалізації та цифровізації економіки. Мета дослідження полягає у визначенні можливостей та викликів, пов'язаних із застосуванням хмарних технологій в українському обліковому секторі, а також у формулюванні ефективних підходів для інтеграції цих технологій з урахуванням місцевих особливостей. Методологія дослідження включає аналіз літератури, огляд поточних тенденцій у галузі хмарних

технологій та їх застосування в бухгалтерському обліку, а також оцінку специфічних викликів та можливостей, що виникають у контексті українського бізнесу. Результати дослідження виявляють, що хмарні технології пропонують значні переваги для бухгалтерського обліку, такі як підвищення ефективності, масштабованість та гнучкість, однак також стикаються з викликами, зокрема щодо безпеки даних та відповідності місцевому регулюванню. Висновки підкреслюють необхідність комплексного підходу до адаптації та інтеграції хмарних рішень, з акцентом на розвиток інформаційної безпеки, обізнаність персоналу та забезпечення відповідності локальним законодавчим вимогам. Рекомендації включають розробку специфічних стратегій для вирішення цих викликів, в тому числі через навчання та розвиток навичок співробітників, вдосконалення політик безпеки даних та забезпечення гнучкості облікових систем для відповідності динамічному бізнес-середовищу.

Ключові слова: хмарні технології, бухгалтерський облік, фінансовий аналіз, адаптація технологій, цифровізація, економічні інновації, місцевий контекст, кібербезпека, оптимізація процесів, вплив технологій, регулятивні вимоги.

Cloud technologies in accounting and financial analysis in Ukraine: analysis of differences and strategies for adaptation to the local context

Abstract. *The relevance of studying the implementation of cloud technologies in accounting and financial analysis in Ukraine is due to the rapid development of digital technologies and their impact on the modern business landscape. The importance of the study lies in outlining the need for cloud-based solutions that can optimize accounting processes and increase the efficiency of financial analysis. The main task of the research is to analyze how traditional accounting methods are transformed under the influence of cloud technologies and to determine strategies for adapting these innovations for maximum effective use in local conditions. The study involves a detailed analysis of potential opportunities, challenges and risks arising from the implementation of cloud solutions, and the development of recommendations for their effective use and integration, taking into account the specifics of Ukrainian business. Consideration of aspects is necessary for the development of a competitive and innovative approach to accounting and financial analysis in the conditions of globalization and digitalization of the economy. The purpose of the study is to identify opportunities and challenges associated with the use of cloud technologies in the Ukrainian accounting sector, as well as to formulate effective approaches for the integration of these technologies, taking into account local*

characteristics. The research methodology includes an analysis of literature, an overview of current trends in the field of cloud technologies and their application in accounting, as well as an assessment of specific challenges and opportunities arising in the context of Ukrainian business. The research findings reveal that cloud technologies offer significant benefits for accounting, such as increased efficiency, scalability and flexibility, but also face challenges, including data security and compliance with local regulations. The conclusions emphasize the need for a comprehensive approach to the adaptation and integration of cloud solutions, with an emphasis on the development of information security, staff awareness and compliance with local legislative requirements. Recommendations include developing specific strategies to address these challenges, including through training and skill development of employees, improving data security policies, and ensuring the flexibility of accounting systems to meet a dynamic business environment.

Keywords: *cloud technologies, accounting, financial analysis, technology adaptation, digitalization, economic innovation, local context, cyber security, process optimization, technology impact, regulatory requirements.*

Постановка проблеми. Проблематика хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні ставить питання щодо інтеграції хмарних технологій, яке трансформує традиційні підходи до бухгалтерського обліку. Актуальність даного питання найвища, оскільки швидкий розвиток інформаційних технологій змінює функціонування багатьох галузей, включаючи бухгалтерський облік та фінансовий аналіз. Хмарні технології пропонують нові можливості для ефективності, мобільності та масштабованості, що є особливо важливим в умовах глобалізації та динамічної зміни ринкових умов. В умовах війни Україна повинна вдосконалити процес, який здатен відповідати специфічним викликам, зумовлені законодавчими нормами, економічними умовами та культурними особливостями.

Важливість досліджуваної проблеми полягає у тому, що адаптація хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі може суттєво вплинути на ефективність ведення бізнесу в Україні. Такий підхід включає можливості для оптимізації робочих процесів, підвищення точності фінансової звітності та забезпечення кращого рівня інформаційної безпеки. Втім, існує недостатність досліджень, присвячених аналізу відмінностей у використанні хмарних технологій у бухгалтерському обліку в Україні порівняно з іншими країнами, а також розробці стратегій адаптації до місцевих умов. Розуміння цих аспектів є ключовим для

визначення ефективних шляхів інтеграції сучасних технологічних рішень у фінансову сферу України.

В розгляді цієї проблематики необхідно враховувати, що хмарні технології є не лише технічним, але й управлінським інноваційним інструментом. Вони вимагають змін в організаційній культурі, структурі управління та процесах прийняття рішень. Адаптація до хмарних технологій в Україні має враховувати унікальний контекст українського бізнесу, зокрема рівень ІТ-грамотності серед працівників, доступність технологічної інфраструктури та відповідність місцевим регуляторним вимогам. Трансформаційний підхід дозволить забезпечити гармонійну інтеграцію хмарних технологій, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу українських компаній. Таким чином, вивчення та адаптація хмарних технологій у сфері бухгалтерського обліку та фінансового аналізу в Україні є не тільки науково важливим, але й має значний практичний потенціал, що вимагає детального дослідження та глибокого аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні наукові підходи використання хмарних технологій стосуються ефективності інтеграції та оперативності розвитку. В науковій роботі [1] питання впровадження хмарних технологій в бухгалтерський облік значно підвищує ефективність обробки фінансових даних. З чим погоджується [2], що звертає увагу на необхідність врахування специфіки українського законодавства та бізнес-культури. В статті [3], проведений аналіз стратегії адаптації хмарних технологій в умовах українського ринку, наголошуючи на важливості індивідуального підходу до кожної компанії, з огляду на її розмір, галузь та корпоративні цілі. За підходом [4], вплив хмарних рішень на фінансовий аналіз, зокрема на якість і швидкість отримання фінансових звітів. Наукова праця [5] вказує на значні переваги та наявність потенційних ризиків, що пов'язані з безпекою даних. Важливим поглядом є тези [6], який розглядає питання інтеграції хмарних технологій в глобальний простір та необхідності розробки спеціалізованих навчальних програм для підготовки бухгалтерів та фінансистів до роботи в нових умовах. Дослідник у статті [7] вивчає виклики адаптації до хмарних технологій у бухгалтерському обліку, зосереджуючись на аспектах конфіденційності та забезпечення відповідності місцевим регуляторним вимогам. В науковій роботі [8] обговорюють роль хмарних технологій у підвищенні прозорості фінансової звітності, вказуючи на зростаючі вимоги міжнародних інвесторів до якості фінансової інформації. Проведене дослідження [9] аналізує вплив хмарних технологій та оптимізацію бухгалтерських процесів в світі через автоматизацію рутинних задач та підвищення

загальної продуктивності. Твердження в аналізі [10] стосуються потреби в застосуванні хмарних технологій в бухгалтерському обліку на рівні стандартів європейських країн, зосереджуючись на аспектах, які потребують спеціальної адаптації. За підходом описаним в роботі [11] підкреслюється значення розвитку IT-інфраструктури в Україні для ефективного впровадження хмарних рішень у фінансовій сфері, звертаючи увагу на потребу інвестицій у цю галузь. Дослідження [11] наголошує на необхідності розвитку правового поля для регулювання використання хмарних технологій у бухгалтерському обліку, особливо у контексті захисту даних та їх обробки. Науковий підхід в [12] висвітлює важливість обміну досвідом між міжнародними фахівцями у сфері хмарних технологій, що може сприяти кращому розумінню глобальних трендів та їх адаптації до місцевих умов. В статті [13] характеризується міжнародний обмін технологій, як засіб забезпечення глибокого вивчення міжнародних стандартів та їх застосування. Дослідження вченого [14] зосереджено на аналітиці безпеки даних у хмарних системах та важливості розробки ефективних методів захисту інформації, особливо в світлі зростання кіберзагроз. Не менш важливим є підхід [15] щодо розгляду етичних аспектів у використанні хмарних технологій, підкреслюючи необхідність врахування приватності даних та їх використання відповідно до законодавчих норм. Твердження [16] стосуються потенційних економічних переваг від впровадження хмарних технологій у бухгалтерському обліку через зменшення витрат на IT-інфраструктуру та підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами. Таким чином, наукові дослідження формують широкий спектр поглядів на роль та виклики хмарних технологій у бухгалтерському обліку, відображаючи потребу в подальших розробках комплексних стратегій для їх ефективної адаптації та використання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попередні дослідження часто орієнтуються на технічні та теоретичні аспекти застосування хмарних технологій, проте не вдаються в глибокий аналіз їхнього реального впливу на практики бухгалтерського обліку та фінансового аналізу, особливо з урахуванням специфіки українського бізнес-середовища. Важливим аспектом, що залишається недослідженим, є аналіз способів, за допомогою яких українські компанії можуть адаптуватися до хмарних технологій, не порушуючи внутрішніх регулятивних та операційних стандартів. Такий підхід включає в себе розробку конкретних методів та стратегій інтеграції хмарних систем, які б враховували місцеві законодавчі норми, національні стандарти обліку та особливості фінансової культури. Також існує необхідність у дослідженні впливу цих технологій на зменшення витрат, підвищення

ефективності бухгалтерських операцій та поліпшення якості фінансової звітності серед українських компаній різного розміру. Незважаючи на значний прогрес в області інформаційної безпеки, для українських компаній залишається критичним питанням, особливо враховуючи зростаючі кіберзагрози та строгі вимоги щодо захисту корпоративних даних. Вивчення наявної проблеми передбачає аналіз потенційних ризиків та розробку рекомендацій щодо ефективних методів захисту інформації в хмарному середовищі. Крім того, важливим є дослідження сприйняття та готовності українських компаній до переходу на хмарні рішення, а також оцінка потреби в навчанні та розвитку навичок серед бухгалтерів та фінансистів. Необхідно з'ясувати, як впровадження хмарних технологій впливає на робочі процеси співробітників, які звикли до традиційних методів ведення обліку, та як можна спростити цей перехід. Сучасні аспекти вимагають детального аналізу, оскільки вони впливають на загальну ефективність та прийнятність хмарних технологій у фінансовій сфері України. Інноваційний внесок даного дослідження полягає у розробці практичних рекомендацій та стратегій, які допоможуть українським компаніям гармонійно та ефективно інтегрувати хмарні технології в їх бухгалтерські та фінансові системи, забезпечуючи при цьому високий рівень безпеки та дотримання нормативних вимог.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Головна мета дослідження полягає у всебічному аналізі впровадження та адаптації хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні, з акцентом на виявленні ключових відмінностей та розробці стратегій, що сприятимуть ефективній інтеграції цих технологій у місцевий контекст. Головне завдання має на меті встановити, як хмарні технології можуть бути адаптовані до специфіки українського бізнесу, з урахуванням місцевих законодавчих рамок, корпоративної культури та потреб ринку. Для досягнення поставленої мети проведено аналіз поточного стану застосування хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні. Надано пропозиції щодо дослідження потенційних можливостей для підвищення ефективності та продуктивності за допомогою інноваційних технологій. Запропоновано розробку стратегій адаптації та інтеграції хмарних рішень, які враховують унікальність українського ринку та вимоги місцевих компаній. Дослідження прагне визначити, як впровадження хмарних технологій може сприяти збільшенню прозорості фінансової звітності та поліпшенню взаємодії з інвесторами та іншими зацікавленими сторонами. Цілі дослідження обґрунтовані актуальністю та необхідністю адаптації сучасних технологічних рішень до вимог та умов українського ринку, що, в свою чергу, є

важливим для розвитку ефективної та конкурентоспроможної економіки країни. Врахування наявних аспектів дозволяє розширити розуміння теми та надає практичні рекомендації для бізнесу та державних органів, сприяючи підвищенню ефективності управлінських рішень у сфері бухгалтерського обліку та фінансового аналізу. Поточний напрямок дослідження є важливим для наукової спільноти та практичної галузі, оскільки він сприяє розумінню того, як новітні технологічні інновації можуть бути ефективно інтегровані в специфіку національного ринку, забезпечуючи при цьому стійке економічне зростання та розвиток в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Хмарні технології активно впроваджуються у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі по всьому світу, змінюючи традиційні підходи до цих важливих бізнес-функцій. В Україні цей процес також набуває актуальності, хоча має свої специфічні виклики та відмінності. Основною перевагою хмарних технологій є їх здатність забезпечувати миттєвий доступ до фінансових даних та інструментів аналізу, незалежно від місцезнаходження користувача. Такий підхід відкриває широкі можливості для оптимізації робочих процесів, зокрема, шляхом автоматизації рутинних операцій та поліпшення точності фінансової звітності. В Україні застосування хмарних рішень у бухгалтерському обліку зустрічає певні перешкоди, зокрема через недостатній рівень ІТ-інфраструктури, обмеження відповідно до місцевого законодавства та необхідність адаптації до специфіки місцевого бізнес-середовища.

Однією з ключових відмінностей використання хмарних технологій в Україні порівняно з іншими країнами є потреба в їх адаптації до місцевих регуляторних вимог. Наприклад, українське законодавство вимагає строгого дотримання правил зберігання та обробки персональних даних, що впливає на вибір хмарних платформ для бухгалтерського обліку. Крім того, є питання забезпечення безпеки даних, особливо в контексті зростаючих кіберзагроз. В Україні, де кібербезпека ще розвивається, це створює додаткові виклики для компаній, які вирішують перейти на хмарні технології. Також важливою є проблема інтеграції хмарних систем з існуючими бухгалтерськими програмами та базами даних, що може вимагати значних вкладень та ресурсів. Особливості хмарних технологій в бухгалтерському обліку зображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика хмарних технологій в бухгалтерському обліку

Технологія	Функціональність	Призначення	Специфіка використання в Україні
------------	------------------	-------------	----------------------------------

CloudAccounting X	Автоматизація обліку, звітності	Зниження витрат, швидкий доступ	Адаптація до місцевих законів
FinTech Cloud Suite	Фінансовий аналіз, бюджетування	Висока точність даних	Відповідність регуляторним вимогам
LedgerCloud	Управління грошовими потоками	Мобільність, легкість управління	Комплексна підтримка українською
TaxationCloudPro	Податковий облік	Актуальність податкових даних	Синхронізація з місцевою податковою системою

Джерело: власна розробка автора

Використання хмарних технологій у бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Європі характеризується декількома ключовими особливостями, які відрізняють їхнє застосування від інших регіонів, включаючи Україну. Сучасний європейський ринок хмарних технологій значно розвиненіший, завдяки вищому рівню технологічної інтеграції та інновацій у сфері розвитку. Європейські компанії активно використовують хмарні платформи для автоматизації бухгалтерського обліку, підвищення ефективності обробки даних та впровадження передових методів аналізу фінансової інформації. Наявна політика сприяє зростанню продуктивності та оптимізації витрат у бізнес-процесах. Компанії відрізняються високим рівнем вимог до безпеки даних, що зумовлено загальними регулятивними нормами, такими як Загальний регламент захисту даних (GDPR) вимагає від хмарних сервісів забезпечення строгих стандартів конфіденційності та захисту інформації. Актуальним засобом використання хмарних технологій у Європі, полягає в акценті на міжнародні стандарти в бухгалтерському обліку, такі як Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS). Західноєвропейські компанії часто працюють на міжнародних ринках, тому їхні хмарні облікові системи повинні бути гнучкими та адаптованими до різних стандартів звітності та обліку, що вимагає від хмарних платформ можливості легкої кастомізації та інтеграції з різними фінансовими системами. Існує сильне спрямування на екологічну стійкість та корпоративну соціальну відповідальність, що впливає на вибір та використання хмарних технологій.

Широке впровадження інноваційних підходів у фінансовий аналіз здійснюється через посилення технологічної інфраструктури з інтеграцією у хмарних платформах. Європейські компанії інвестують у розвиток інтелектуальних аналітичних інструментів, що дозволяють автоматизувати обробку великих обсягів даних, проводити більш

точний та глибокий аналіз фінансових показників та прогнозування. В свою чергу, корпоративний сектор підвищує ефективність фінансового аналізу, сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень. Інновації забезпечують європейським компаніям конкурентну перевагу та допомагають адаптуватися до швидко змінюваних ринкових умов. Використання хмарних технологій в бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Європі відображає поєднання високих технологічних стандартів, строгих нормативних вимог та інноваційних підходів до обробки фінансової інформації. Наявна політика забезпечує ефективність, точність та прозорість бухгалтерського обліку, відкриваючи нові можливості для оптимізації та розвитку бізнесу.

Рисунок 1

Хмарні технології фінансового аналізу для реалізації в Україні

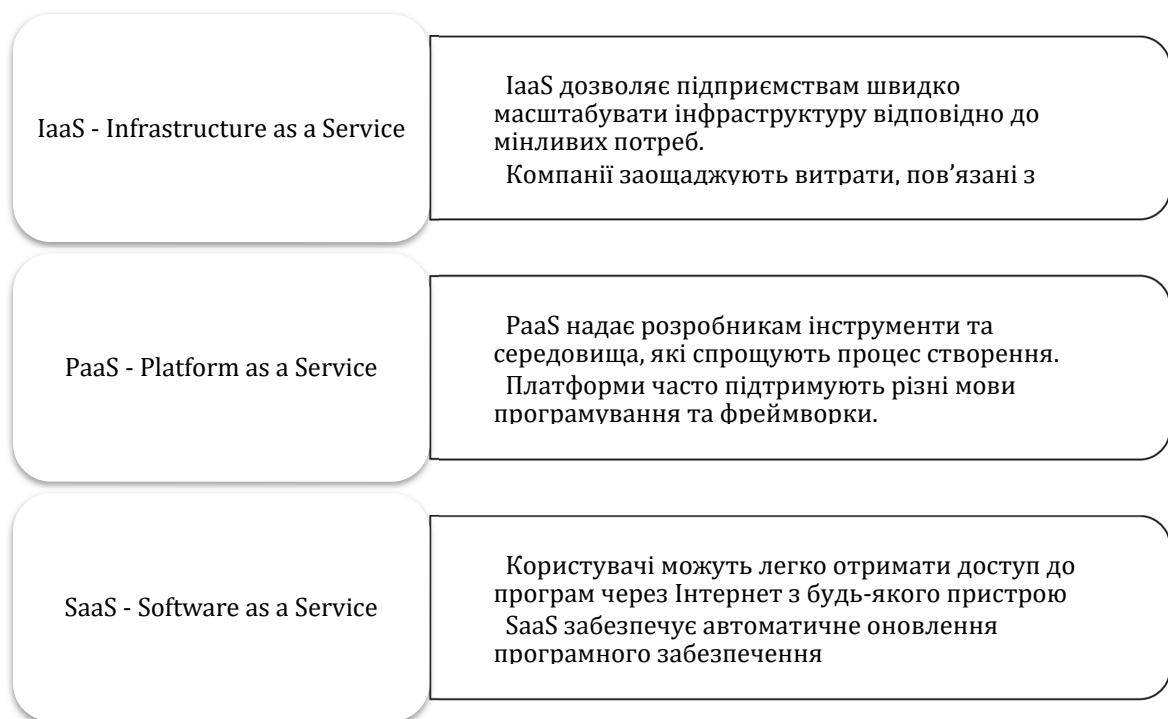

Рис 1. Хмарні технології фінансового аналізу для реалізації в Україні

Джерело: власна розробка автора

Сучасний стан розвитку хмарних технологій дозволяє українським компаніям в умовах війни, використовувати необхідну інфраструктуру без необхідності значних капіталовкладень у фізичне обладнання. Для бухгалтерського обліку це означає можливість швидкого масштабування ресурсів під час піків робочих навантажень, наприклад, під час подання податкових звітів або закінчення фінансового року. У українських реаліях використання IaaS вимагає врахування місцевих законодавчих вимог щодо захисту даних та їх обробки, забезпечення стабільного інтернет-з'єднання

та вирішення питань, пов'язаних з кібербезпекою. Платформа PaaS відіграє ключову роль у спрощенні процесів розробки і впровадження програмного забезпечення, що є важливим для розвитку інноваційних бухгалтерських систем. В Україні PaaS надає значні переваги для локальних компаній, які прагнуть інтегрувати новітні облікові системи, але не мають достатніх ресурсів для розробки власного програмного забезпечення з нуля. Особливо важливо в умовах, коли компанії потребують швидкої адаптації до змінних вимог ринку та законодавства. Застосування PaaS забезпечує розвиток гнучких і адаптивних облікових систем, які легко налаштувати під специфічні потреби бізнесу та відповідати місцевим нормам.

Програмне забезпечення як служба (SaaS) змінює підхід до використання облікових програм та інструментів фінансового аналізу. Українські компанії, використовуючи SaaS, можуть значно знизити витрати на IT-інфраструктуру та спростити доступ до передових облікових інструментів. Таке рішення дозволяє легко оновлювати облікове програмне забезпечення та гарантує відповідність найсучаснішим стандартам та регулятивним вимогам. Однак, важливим аспектом для України є забезпечення високого рівня безпеки та конфіденційності даних, оскільки SaaS зазвичай зберігає дані на віддалених серверах, що може викликати питання щодо їх захисту та відповідності місцевому законодавству про захист даних. В умовах України, інтеграція та адаптація хмарних технологій в бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі вимагає комплексного підходу, що включає технічні, організаційні та законодавчі аспекти. Важливо враховувати місцеві особливості, такі як стандарти звітності, податкові закони, культурні фактори та рівень цифрової грамотності співробітників. Ефективне впровадження хмарних технологій може значно підвищити ефективність, прозорість та гнучкість бухгалтерського обліку, водночас забезпечуючи відповідність до місцевих вимог і стандартів.

Висновки. Таким чином, хмарні технології у бухгалтерському обліку досить швидко розвиваються та покращують ведення фінансового аналізу. Впровадження хмарних технологій має значний потенціал для оптимізації бухгалтерського обліку та фінансового аналізу в Україні в умовах війни. Сучасні технології пропонують різноманітні можливості для підвищення ефективності, гнучкості та масштабованості облікових систем. Інфраструктура як служба (IaaS) дозволяє міжнародним компаніям використовувати необхідні обчислювальні ресурси без великих капіталовкладень. Гнучка служба (PaaS) сприяє спрощенню процесу розробки та впровадження облікових систем. Комплексний підхід утворюється від використання програмного забезпечення

служби (SaaS), що надає зручний доступ до оновлюваних облікових додатків та інструментів аналізу. Втім, важливо враховувати європейські особливості ринку, включаючи законодавчі вимоги, стандарти обліку та культурні фактори, щоб гарантувати ефективну та безпечну інтеграцію хмарних технологій від українського корпоративного сектору.

Існує ряд проблем та глобальних викликів, пов'язаних з інтеграцією хмарних технологій в бухгалтерський облік та фінансовий аналіз в Україні. Найважливішими з них є питання безпеки даних та конфіденційності. З огляду на високий ризик кібератак та витоку інформації, забезпечення безпеки даних є критично важливим для українських компаній, які використовують хмарні рішення. Іншою важливою проблемою є необхідність забезпечення відповідності хмарних рішень місцевому законодавству, особливо під час ведення бойових дій та потреб посилення податкового законодавства, норм бухгалтерського обліку. Не менш важливим є питання культурної адаптації та цифрової грамотності співробітників, оскільки перехід на хмарні технології вимагає зміни традиційних підходів до роботи через підвищення кваліфікації.

На основі аналізу вищезазначених аспектів можна сформулювати ряд рекомендацій та необхідних заходів для ефективного впровадження та використання хмарних технологій в бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні. Станом на сьогодні необхідно зосередитися на підвищенні рівня інформаційної безпеки та розробці стратегій захисту даних, які відповідають місцевим та міжнародним стандартам. Такий підхід повинен включати використання шифрування, двофакторної автентифікації та інших технологій безпеки. Важливим є також проведення тренінгів та навчань для співробітників, щоб забезпечити їхню готовність до роботи з новими технологіями та розуміння принципів безпеки даних. Крім того, завданням держави має бути забезпечення відповідності хмарних рішень місцевому законодавству та врахування потреб, особливостей місцевого ринку при виборі та налаштуванні хмарних систем. Отже, важливо наголосити на необхідності постійного моніторингу та оцінки ефективності використання хмарних технологій, щоб своєчасно виявляти та вирішувати можливі проблеми та вдосконалювати цифрові системи.

Список використаних джерел

1. Pramuka B. A., Pinasti M. Does cloud-based accounting information system harmonize the small business needs? *Journal of Information and Organizational Sciences*. 2020. Vol. 44, no. 1. URL: <https://doi.org/10.31341/jios.44.1.6> (date of access: 20.11.2023).

2. Alwan A. A. Effect of using Cloud Computing technology on the accounting job. *INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH IN SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES*. 2022. Vol. 12, no. 02. URL: <https://doi.org/10.37648/ijrssh.v12i02.022> (date of access: 20.11.2023).
3. Đorđević M., Radović O., Bonić L. Potentials for applying cloud technology in accounting. *Ekonomika*. 2018. Vol. 64, no. 3. URL: <https://doi.org/10.5937/ekonomika1803023d> (date of access: 20.11.2023).
4. Le O. T. T., Cao Q. M. Examining the technology acceptance model using cloud-based accounting software of Vietnamese enterprises. *Management Science Letters*. 2020. Vol. 10, no. 12. URL: <https://doi.org/10.5267/j.msl.2020.4.032> (date of access: 20.11.2023).
5. Kamal L. N., Jasni N. S., Razali F. M., Shah S. Z. O. Factors Influencing the Intention to Adopt Cloud Accounting Among Malaysian North Borneo SMEs: A TOE Model Approach. *Economic Affairs (New Delhi)*. 2023. Vol. 68, no. 2. URL: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.2.2023.6> (date of access: 20.11.2023).
6. Al Ghatrifi M. O. M., Al Amairi J. S. S., Thottoli M. M. Surfing the technology wave: An international perspective on enhancing teaching and learning in accounting. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. 2023. no. 4. URL: <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2023.100144> (date of access: 20.11.2023).
7. Khoruzhy L. I., Katkov Y. N., Romanova A. A. Cloud Technologies in the Accounting Information System of Interorganizational Cooperation. *Innovation, Technology and Knowledge Management*. Springer. 2023. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-13913-0_4 (date of access: 20.11.2023).
8. Sastararuji D., Hoonsopon D., Pitchayadol P., Chiwamit P. Cloud accounting adoption in Thai SMEs amid the COVID-19 pandemic: an explanatory case study. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*. 2022. URL: <https://doi.org/10.1186/s13731-022-00234-3> (date of access: 20.11.2023).
9. Wiyanto H. Niat Penggunaan Sistem Cloud Accounting di Kalangan UKM di Indonesia: Kerangka Konseptual Model Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) yang Dimodifikasi. *Labs: Jurnal Bisnis Dan Manajemen*. 2023. Vol. 28, no. 2. URL: <https://doi.org/10.57134/labs.v28i2.48> (date of access: 20.11.2023).
10. Gyau E. K., Owiredo-Ghorman K., Amaning N., Kpimekuu P. B. Qualitative Analysis on Costs and Benefits of Adopting a Cloud-Based Accounting Information System: A Case Study of Rural Banks in Ghana. *European Journal of Accounting, Auditing and Finance Research*. 2023. Vol. 11, no. 6. URL: <https://doi.org/10.37745/ejaafr.2013/vol11n67091> (date of access: 20.11.2021).

11. Berdichevskaya V. O. Cloud technologies in accounting of organizations: scopes, advantages and problems of use. *Vestnik NSUEM*. 2023. no. 1. URL: <https://doi.org/10.34020/2073-6495-2023-1-099-107> (date of access: 20.11.2023).
12. Fahmi M., Muda I., Kesuma S. A. Digitization Technologies and Contributions to Companies towards Accounting and Auditing Practices. *International Journal of Social Service and Research*. 2023. Vol. 3, no. 3. URL: <https://doi.org/10.46799/ijssr.v3i3.298> (date of access: 20.11.2023).
13. Zheng M., Huang R., Wang X., Li X. Do firms adopting cloud computing technology exhibit higher future performance? A textual analysis approach. *International Review of Financial Analysis*. 2023. no. 90. URL: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2023.102866> (date of access: 20.11.2023).
14. Al Ghatrifi M. O. M., Al Amairi J. S. S., Thottoli M. M. Surfing the technology wave: An international perspective on enhancing teaching and learning in accounting. *Computers and Education: Artificial Intelligence*. 2023. no. 4. URL: <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2023.100144> (date of access: 20.11.2023).
15. Ehioghiren E. E., Ojeaga J. O. Cloud-based Accounting Technologies: Preparing Future-Ready Professional Accountants. *International Journal of Innovative Science and Research Technology*. 2022. Vol. 7, no. 2. URL: <https://ijisrt.com/assets/upload/files/IJISRT22FEB658.pdf> (date of access: 20.11.2023).
16. Musyaffi A. M., Oli M. C., Afriadi B. Drivers of Student Technology Readiness in Using Cloud Accounting to Improve Student Performance. *International Journal of Information and Education Technology*. 2023. Vol. 13, no. 8. URL: <https://doi.org/10.18178/ijiet.2023.13.8.1918> (date of access: 20.11.2023).
17. Laili N. H., Khairi K. F., Masruki R. An Analysis of the Use of Accounting System on Cloud: A Case Study in Malaysia. *Studies in Systems, Decision and Control*. 2023. Vol. 470. Springer Science and Business Media Deutschland GmbH. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-28314-7_84 (date of access: 20.11.2023).